

**STRUČNI SKUP S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM
STRIP U KNJIŽNICAMA: ZBORNİK RADOVA /
UREDNICI IVA GRKOVIĆ, MIDHAT
AJANOVIĆ. VINKOVCI: GRADSKA
KNJIŽNICA I ČITAONICA VINKOVCI, 2022.
ISBN 978-953-95844-7-2**

Povodom velike obljetnice 145 godina postojanja Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci, na platformi Zoom 15. travnja 2021. održan je Stručni skup u suradnji s Komisijom za narodne knjižnice HKD-a, s 37 izlagača različitog profesionalnog profila i iz različitih vrsta ustanova.

Vinkovci pišu bogatu povijest uz temu stripa – bili su domaćini Salona stripa – najvećeg događaja u bivšoj Jugoslaviji, a kasnije i u Republici Hrvatskoj, koji je tematizirao strip i kulturu crtanja, pisanja i čitanja stripova. U Vinkovcima su rođeni i djelovali brojni strip-umjetnici na čelu s Dubravkom Matakovićem, stoga nije čudno da upravo Vinkovci danas imaju veliku stripoteku koju sustavno nadograđuju te populariziraju strip kao jednako vrijednu umjetnost zastupljenu u većini fondova hrvatskih knjižnica, koja ne koristi samo zabavi već cjeloživotnom učenju. Iz tih razloga djelatnici Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci došli su do hvalevrijedne zamisli osmišljavanja stručnog skupa na temu stripa kojem tako ustupaju prostor za prezentaciju i popularizaciju.

Zbornik radova sadrži devet radova o stripu te dvije recenzije, a uvodni tekst o povijesti Vinkovačke knjižnice potpisuju Željka Djeke, Vedrana Lugić, Tihomir Marojević i Kristina Videković.

Marina Milanović, Slađana Pupovac i Marta Radoš sa Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku sudjeluju na stručnom skupu s radom “Knjižnica Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku kao potpora formalnom obrazovanju strip-crtača”, gdje razmatraju ulogu i važnost akademske knjižnice koja obrazuje buduće ilustratore i majstore stripa te analizira u kojoj mjeri knjižnični fond prati studijski program Ilustracije, u odnosu na posudbu naslova.

Neda Adamović iz Narodne knjižnice „Petar Preradović“ Bjelovar radi analizu istraživanja – “Trebaju li narodne i školske knjižnice u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji nabavljati strip”. Zaključak istraživanja jest da narodne knjižnice trebaju provoditi povremene programe kojima bi se strip promovirao, a programe je potrebno intenzivirati i dodatno ih prilagoditi čitateljskoj publici jer je zainteresiranost korisnika za strip mala.

Željka Djeke i Klaudija Mandić iz Gradske knjižnice Vinkovci u svom radu "Od dobre stripoteke do stripa u učionici" traže načine promoviranja stripa u knjižnici kako bi se pridonijelo razvoju čitalačke pismenosti s naglaskom na razvoj likovne i vizualne pismenosti. Zbirka stripova Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci broji oko 4000 svezaka, pa je samim time rečeno kako je strip omiljeno polje interesa čitatelja svih dobnih skupina. U radu je istaknuta dobra suradnja s lokalnim i ostalim hrvatskim strip-crtačima u vidu izložbi, radionica i predavanja, a takva vrsta suradnje rezultirala je brojnim vizualnim rješenjima u projektima knjižnice.

Tihana Lončarić iz Narodne knjižnice „Petar Preradović“ Bjelovar svojim radom "Ljetni čitateljski izazov (Raz)otkrivanje stripa u Narodnoj knjižnici 'Petar Preradović'" *Bjelovar* daje primjer dobre prakse Odjela za odrasle koja potiče programe promicanja čitanja stripova odrasloj čitateljskoj publici s obzirom na to da posudba stripova zaostaje u usporedbi s ostalim vrstama građe. Izazov se sastoji u čitanju jednog stripa tjedno, a veliku ulogu u odabiru stripa ima preporuka knjižničara. Zabilježen je rast posudbe stripova kako zabavnih tako i literarno-likovnih vrijednih grafičkih romana.

Maja Lesinger iz Knjižnice i čitaonice Grada Preloga na stručnom skupu sudjeluje s radom "Drago moje serce... neka sila bude s tobom" u kojem opisuje metodički model za održavanje nastave stripa s osvrtom na specifične teme: grafička forma stripa, *fantasy* franšiza Star Wars i povijesne činjenice o obitelji Zrinski. Kreiranjem zanimljive i inovativne nastave stripa za sve dobne skupine otvaraju se mogućnosti prezentiranja složenih tema na zabavan i drugačiji način.

U završnom dijelu Zbornika slijede radovi o ulozi stripa u osnovnoškolskom i srednjoškolskom obrazovanju.

„Knjižničar u stripovima“ Jelene Cvrković iz Osnovne škole Josipa Kozarca, Vinkovci u svom radu naglašava kako su počeci čitanja stripa začeti u školskim knjižnicama, gdje učenici kroz nastavu otkrivaju svijet stripa. Zanimljiv osvrt autorica radi uspoređujući strip kao medij i knjižničarstvo kao struku u kojoj niti jedno ne dobiva zasluženo poštovanje. Knjižničari su često tema stripova, gdje su predstavljeni kroz stereotipne prikaze, no razvojem tehnologije knjižničari dobivaju novu dimenziju koja graniči gotovo s fantastikom.

Rad "Strip u osnovnoj školi 'Ivan Filipović' u Velikoj Kopanici" Sandre Čukić-Jozinović i Ivana Munjize obrađuje temu pozitivnog učinka u razvijanju čitalačke kulture učenika popularizacijom stripa u školskoj knjižnici. Strip kao književna vrsta zadovoljava terapijski učinak u radu s djecom s teškoćama u razvoju ili s učenicima koji imaju problem s čitanjem. Iako je dugo vremena strip bio nepoželjan u školi i odricala mu se umjetnička i odgojna vrijednost, značajniju školsku slobodu dobiva u Nastavnom planu i programu za osnovnu školu 2006. godine, čime se uvelike utjecalo na razvijanje čitalačke kulture učenika.

Biljana Krnjajić i Anita Tufekčić u radu “Strip kao medij poticanja kreativnosti u školskoj knjižnici” obrazlažu kako strip pomaže pri razvijanju čitateljskih i jezičnih vještina i sposobnosti, medijske pismenosti, kao i čitateljskog samopouzdanja kod djece. Opisan je rad u kojemu učenici slažu kadrove jedan do drugoga kako bi se stvorio niz, a kadrovi prikazuju jedan trenutak. Mašta čitatelja presudna je u stvaranju takvog stripa, gdje se likovna umjetnost i medijska kultura isprepliću i tvore cjelinu animiranog filma i stripa.

Rad Sandre Šimunović “Strip u nastavi hrvatskoga jezika” zanimljiv je stoga što autorica naglašava kako se treba odmaknuti od tradicionalnog predavačkog sistema te se usmjeriti na kvalitetniju nastavu uz strip ili druge interaktivne sadržaje, npr. snimanje lektirnog djela, korištenje audiozapisa... Uočeno je kako su djeca uz igru opuštenija i lakše uče, a to se svakako postiže stripom.

Kraj Zbornika obilježen je recenzijama Davora Šunka i Midhata Ajanovića, poznavatelja kulture stripa, koji su naglasili značaj knjižnica za opću strip-kulturu.

Na stručnom skupu na Zoom platformi sudjelovalo je 194 sudionika. Na temelju tog odaziva može se zaključiti kako je strip neiscrpna tema koja otvara nove mogućnosti za suradnju i polemiku.

Željka Turk Joksimović
zeljka.turk@gmail.com